

چگونه توانستیم از خودبیگانگی دانش آموزان نسبت به آموزش مجازی را کاهش دهیم.

مهدی داودیان

دانشجوی دکتری جامعه شناسی

اداره آموزش و پرورش رامسر، دبیرستان شهید افتخاری

چکیده

مطالعه ای تحت عنوان اقدام پژوهی حاضر به بررسی تاثیر استفاده از چارچوب اجتماع کاوشگر و کاهش احساس از خودبیگانگی دانش آموزان نسبت به فرآیند آموزش با روش مطالعه موردی پرداخته است. در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به علت مجازی و الکترونیکی شدن کلاسها شاهد بی رغبتی و افت تحصیلی بودم و در اینجا براساس نظریات جامعه شناسانی همچون، سیمن، مارکس، دورکیم، مرتن و زیمل مفروضی برای اینجانب بوجود آمده که دانش آموزان دچار از خودبیگانگی شده اند؛ سپس از طریق ابزارهایی همچون مشاهده مستقیم، مصاحبه با دانش آموزان و همکاران به بررسی و حل این مساله پرداختم و تلاش کردم از طریق مدل یا چارچوب اجتماع کاوشگر و - همچنین کمک گرفتن از کلاس معکوس - و عطف توجه به مسئله حضور، با نگاه ویژه به حضور اجتماعی - به بهبود بخشی و کاستن مسئله بیگانگی نسبت به فضای آموزشی بپردازم. یافته های اقدام پژوهی حاضر بیانگر این است که ایجاد فضایی صمیمانه در کلاسها سبب احساس تعلق دانش آموزان به کلاسها شده است. و فضای گفتگویی در کلاسها دانش آموزان را به شرکت در مباحث کلاس علاقمند کرده است. مباحث نظری که با مصداقهای ملموس در زندگی روزمره دانش آموزان همراه شد، سبب فهم بهتر و علاقه بیشتر آنها به کلاسهای مجازی شده است.

واژگان کلیدی: از خودبیگانگی، چارچوب اجتماع کاوشگر، حضور، آموزش معکوس

مرحله الف)

مقدمه (مقدمه، بیان مسئله، بیان اهداف، سوالات پژوهش، پیشینه پژوهش)

آنچه که همه جامعه شناسان بر آن اتفاق نظر دارند، این است که وظیفه جامعه شناسی در اصل مطالعه نهادها و نظامهای اجتماعی است. آموزش و پرورش از بدو تشکیل زندگی گروهی انسان و در پاسخ به نیاز انسانها در روابط متقابل، به شکل ابتدایی خود وجود داشته است و بر این اساس یکی از قدیمی ترین نهادهای اجتماعی است. نظام آموزش و پرورش نیز از اوایل قرن حاضر به صورت یک نظام فراگیر، ابتدا جوامع پیشرفته و متعاقب آن سراسر جوامع در حال پیشرفت را فراگرفته است و امروز جامعه ای نیست که این نظام نقشی در تحول و پیشرفت آن نداشته باشد. در جهان امروز، رابطه آموزش و پرورش با جامعه و ضرورت مطالعه آن بر کسی پوشیده نیست؛ یعنی هم حکومت و هم مردم، هم سازمانهای آموزشی و برنامه ریزان و معلمان به خوبی از این امر آگاهند و از همین جاست که اهمیت جامعه شناسی آموزش و پرورش آشکار می شود.

در نظام آموزش و پرورش، دانش آموزان مهم ترین عنصر تشکیل دهنده آن نظام محسوب می شوند و تمامی برنامه ریزی ها و سیاستگذاری ها و تدارک امکانات در آموزش و پرورش به دانش آموزان منتهی می شود، چرا که آماده کردن دانش آموزان و ایجاد صلاحیتهای لازم در آنها برای ورود به اجتماعی که خود سازنده آن هستند، هدف نهایی آموزش و پرورش است و هر چقدر به مسائل و مشکلات دانش آموزان توجه بیشتر شود ساختار آینده اجتماع از استحکام بیشتری برخوردار خواهد بود. (غلامی و همکاران؛ ۱۳۹۲:

(۱۰۰)